

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Parascovia Șadurschi,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Parascovia Șadurschi împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, privind anularea Ordinului nr. 24-p din 31.03.2023 cu privire la eliberarea din funcția publică, anularea răspunsului nr. 10-1668 din 21.04.2023, restabilirea în funcția de inspector superior în cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3r-235/24
NR. PIGD 2-23061020-01-3r-21102024)*

Termenul depunerii motivării cererii de apel. Neprezentarea motivării cererii de apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. G. Cazacu,
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan,

06 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Parascovia Șadurschi,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 28 aprilie 2023, Parascovia Șadurschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, privind anularea Ordinului nr. 24-p din 31.03.2023 cu privire la eliberarea din funcția publică, anularea răspunsului nr. 10-1668 din 21.04.2023, restabilirea în funcția de inspector superior în cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă, încasarea prejudiciului moral în mărime de 100000 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 18 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

3. La 24 aprilie 2024, Parascovia Șadurschi a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 18 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

4. Prin încheierea din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel declarată de Parascovia Șadurschi împotriva hotărârii din 18 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibilă.

5. La 4 octombrie 2024, prin intermediul poștei, Parascovia Șadurschi a declarat recurs împotriva încheierii din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii și repunerea în termenul de depunere a cererii de apel motivată.

ARGUMENTELE RECURSULUI

6. În motivarea recursului, recurenta a susținut că, din cauze independente de voința sa, avocatul său, Corina Manea, nu a depus motivarea apelului în termenul legal prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

7. Recurenta a menționat că nu are cunoștințe juridice și, în lipsa acestora, nu putea să prevadă importanța depunerii motivării apelului în termenul de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate.

8. De asemenea, Parascovia Șadurschi a indicat că a depus o plângere la Uniunea Avocaților împotriva avocatului pentru această omisiune.

9. A subliniat că nu a primit încheierea din 17 septembrie 2024, prin care apelul său a fost declarat inadmisibil. În schimb, informația i-a fost comunicată de avocat, abia după ce acesta a recepționat documentul prin poșta electronică, la data de 20 septembrie 2024.

10. Acest mod de comunicare i-a limitat accesul la o informare promptă și adecvată, împiedicând-o să ia măsuri corective în timp util.

11. Parascovia Șadurschi a invocat încălcarea dreptului său la un proces echitabil și susține că încheierea Curții de Apel Chișinău este arbitrară și că s-a aplicat un formalism excesiv prin declararea apelului inadmisibil fără a lua în considerare circumstanțele obiective care au împiedicat-o să depună motivarea apelului în termen.

12. Invocând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, aceasta a subliniat că aplicarea rigidă a termenelor procedurale nu trebuie să conducă la încălcarea drepturilor fundamentale, mai ales când partea nu a avut posibilitatea obiectivă de a respecta aceste termene.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 231 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că:

„Hotărârile judecătoriale adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.”

14. Conform art. 232 din Codul administrativ,

„Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.”

15. În corespundere cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ,

„Instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).”

16. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

17. Art. 242 din Codul administrativ relevă că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

18. Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

19. Art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ prevede că:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

20. Potrivit art. 96 alin. (1) din Codul administrativ:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

21. Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ:

„Notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

22. În conformitate cu articolul 109 din Codul administrativ:

„Un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.”

23. Conform art. 98. Notificarea reprezentantului legal sau împuternicit

„(1) Dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat, conform art.45, de către un reprezentant legal, notificările se adresează acestuia.

(2) Dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat conform art.46, notificările se adresează reprezentantului împuternicit imediat ce acesta sau persoana reprezentată prezintă o procură sau o împuternicire în baza semnăturii electronice în acest sens.

(3) În cazul mai multor reprezentanți legali sau împuterniciți este suficientă notificarea unuia dintre ei.

(4) Dacă reprezentantul legal sau împuternicit reprezintă mai mulți participanți, acestuia i se notifică atâtea exemplare sau copii de înscrisuri de notificat câți participanți reprezintă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că încheierea din 17 septembrie 2024 a fost notificată doar avocatului

recurentei, prin poșta electronică, la data de 20 septembrie 2024. Nu există însă dovezi clare că recurenta a primit notificarea personal sau că avocatul i-a comunicat efectiv conținutul încheierii.

25. În recurs, Parascovia Șadurschi menționează că a aflat despre încheierea din 17 septembrie 2024 întâmplător, de la avocatul său, care a anunțat-o prin telefon după ce a primit copia încheierii prin poșta electronică la data de 20 septembrie 2024. Recurenta specifică faptul că ea personal nu a fost notificată și că a luat cunoștință de conținutul încheierii abia după această comunicare indirect.

26. Din aceste motive, Completul de judecată consideră recursul depus la 4 octombrie 2024, ca fiind declarat în termen, conform art. 242 din Codul administrativ.

27. Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatului copia recursului.

28. Prin referința depusă la 29 octombrie 2024, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a solicitat declararea recursului drept inadmisibil.

29. Cu referire la fondul recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la 18 aprilie 2024 a fost pronunțată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Parascovia Șadurschi.

30. La 23 aprilie 2024, la adresa electronică avocatului Corina Captari a fost expediată copia dispozitivului hotărârii (f.d.77).

31. La 24 aprilie 2024, Parascovia Șadurschi a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 18 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea va fi admisă integral.

32. Iar, prin încheierea din 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel declarată de Parascovia Șadurschi împotriva hotărârii din 18 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibilă.

33. Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului trebuie depusă în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate a primei instanțe. În cazul de față, hotărârea din 18 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată Parascoviei Șadurschi prin intermediul poștei la data de 21 iunie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție semnat de recurentă, anexat la dosar (f.d.88), astfel că termenul pentru depunerea motivării apelului a expirat la 22 iulie 2024.

34. Nerespectarea acestui termen, în absența unor motive obiective și justificate, atrage sancțiunea inadmisibilității apelului, conform art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

35. La caz, Curtea de Apel Chișinău a acționat în conformitate cu legea, aplicând sancțiunea procedurală corespunzătoare.

36. Recurenta a invocat încălcarea dreptului la un proces echitabil, motivând că a fost prejudiciată de omisiunile avocatului. Totuși, instanța de recurs reține că dreptul la un proces echitabil nu înseamnă scutirea părților de a respecta termenele și procedurile prevăzute de lege. Procedurile și termenele sunt stabilite tocmai pentru a asigura echilibrul procesual între părți și a proteja principiul securității juridice.

37. Recurenta a fost reprezentată de avocatul său, iar lipsa diligenței acestuia nu constituie un motiv pentru repunerea în termen a motivării apelului. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, termenele procedurale sunt esențiale pentru buna administrare a justiției, iar părțile sunt obligate să manifeste diligență în respectarea acestora.

38. În condițiile în care recurentei i-a fost notificată hotărârea integrală legal și ea nu a respectat termenul de depunere a motivării apelului, instanța de apel a acționat corect în a sancționa această omisiune procedurală prin declararea apelului ca fiind inadmisibil.

39. În concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele recursului nu justifică casarea încheierii instanței de a considera apelul inadmisibil.

40. Reieșind din cele expuse, instanța de recurs constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece recurentul nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevederilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

41. La fel, instanța de recurs consideră că dreptul la un proces echitabil nu este afectat de respectarea termenelor procedurale. Recurentei i-a fost notificată prin poștă hotărârea motivată, astfel că, ea a avut posibilitatea de a depune motivarea apelului în termenul de 30 de zile. Lipsa acestei acțiuni este exclusiv responsabilitatea recurentei.

42. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

43. În practica sa constantă, Curtea Europeană a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de

exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

44. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

45. Din aceste considerente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Parascovia Șadurschi, cu menținerea încheierii contestate.

46. Ținând cont de cele expuse și în conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Parascovia Șadurschi și menține încheierea 17 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc